

La tribuna

El túnel d'Antoni Martí

Proposen fer el mínim dels mínims i això és insostenible

JAUME

Bartumeu

En l'edició d'*El País* de l'11 de novembre **Joaquín Estefanía** recordava la teoria de la «destrucció creadora» que havia establert **Schumpeter**. Segons l'economista austríac, un dels més influents del segle XX, el dinamisme del sistema econòmic es manifesta en un procés mitjançant el qual els elements més antiquats són constantment destruïts i substituïts per altres més moderns.

Com deia **Joaquín Estefanía** aquella teoria no s'està complint a Espanya, on en els darrers temps desapareixen moltes més empreses que no pas en neixen, generant-se un atur massiu.

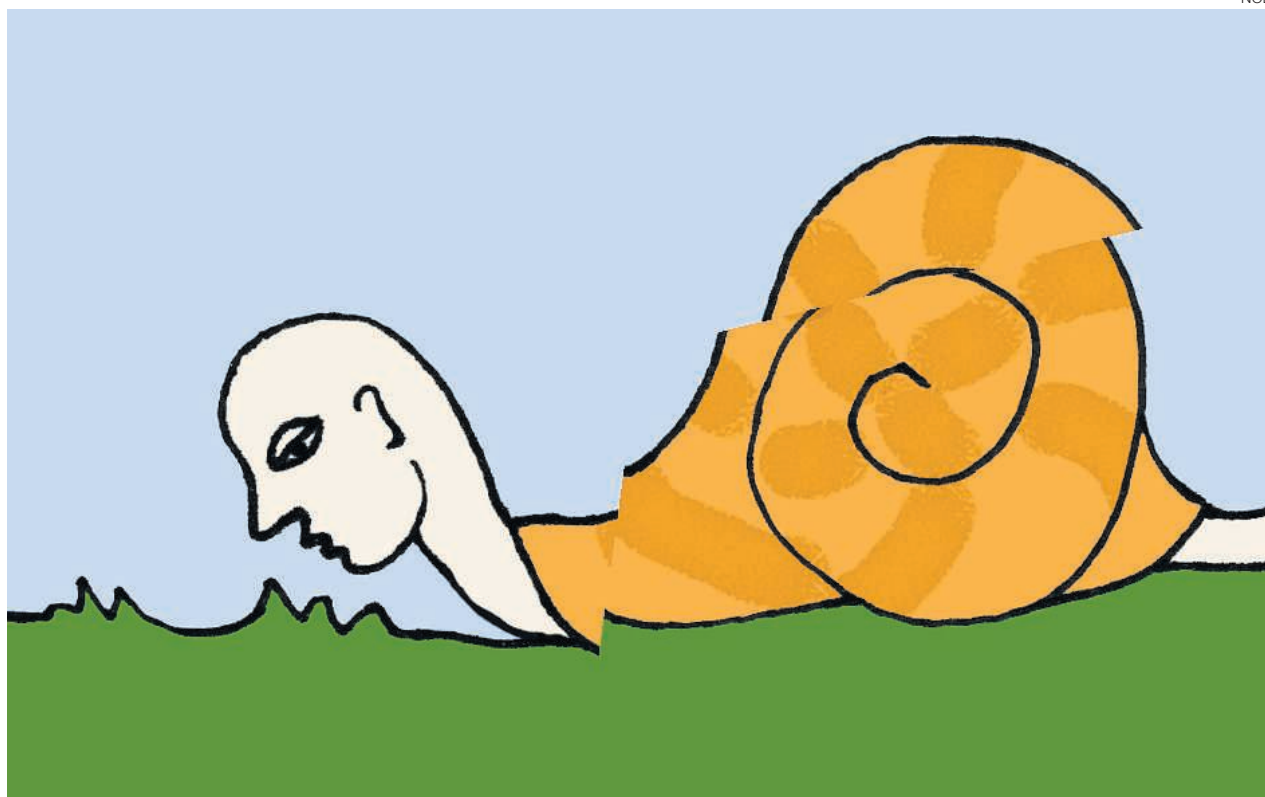
La situació andorrana és ben assemblada. **Schumpeter** va escriure que per poder anar endavant s'havia de saber combinar tres factors: la innovació permanent, la qualitat de l'empresariat del país i la possibilitat d'accedir a crèdits barats i abundants, condició necessària per a la supervivència de l'emprenedor.

Dissortadament els nivells actuals dels préstecs són els més baixos de les últimes dècades. L'aixeta està totalment tancada.

Ni Andorra ni els països europeus més afectats per la crisi en sortiran amb aquesta política de retallades.

Afirmant que «sempre hi haurà talibans de l'austeritat», el president del centre de reflexió europeu Bruegel, **Jean Pisani-Ferry** assenyala el mes passat a les pàgines de *Le Monde* que era el moment «... de sortir d'una relació infantil amb les disciplines europees i assumir la responsabilitat pressupostària».

Precisament, el debat de totalitat al projecte del pressupost pel 2013 que farem demà a la tarda al Consell General permetrà parlar del gran error de les propostes neoliberalistes. **ATRIBUEIXEN LA CRISI** a

NOE

El govern de DA intenta trobar fórmules per sortir del pas i anar tirant. Tant li fa que de passada allunyi les solucions de fons

un excés de la despesa pública i a una falta de moderació dels salaris. La causa de la crisi cal buscar-la, pel contrari, en dos àmbits.

El primer la reducció de la demanda de béns i serveis per part dels consumidors, que han perdut poder adquisitiu.

El segon són les inversions especulatives que no intentaven estimular la producció d'activitat econòmica sinó que buscaven l'acumulació de la propietat per a poder vendre-la poc després a millor preu. Així es va anar creant, no pas solament a Andorra, preus artificials, les famoses bombolles.

Tal i com deia el professor **Vicenç Navarro**, parodiant la famosa pel·lícula *La tormenta perfecta*, «estem ara veient la perfecta tempesta econòmica i financera».

Antoni Martí va dir al Consell General el dia 7 de juny del 2012, du-

rant la seva intervenció en el debat d'orientació política del Govern, que el temporal havia vingut per quedar-se i jo li vaig contestar que el temporal havia d'escampar, «... com les onades s'esgoten en arribar a la platja i que, més tard o més d'hora, Andorra es recuperarà».

Però de moment la tempesta continua. El creixement és negatiu, desenes d'empreses que tanquen, milers de llocs de treball de menys amb una taxa de desocupació augmentant i un deute públic persistent.

Aquesta setmana, al bell mig d'aquesta terrible situació, el cap de Govern ha volgut emprar la ja clàssica referència al túnel de la crisi. El problema que té Andorra d'ençà la instal·lació del govern «dels millors» és que el túnel ja no és pirinenc sinó que té proporcions alpines. Si fos pel Govern, enlloc hi hauria gens

de rebombori i els problemes s'ajornarien sense dramatismes. Andorra gaudiria d'una envejable i allargassada migdiada, de la qual es despertaria com més endins del túnel millor.

FA UN ANY I MIG que el govern de DA intenta trobar fórmules per sortir del pas i anar tirant. Tant li fa que de passada allunyi les solucions de fons. El seu lema és guanyar temps. ¿A quin preu? ¿Qui l'haurà de pagar?

Per ara és evident la voluntat d'esquivar els canvis, de manera que, en comptes de mirar de resoldre'ls, s'agreugen els problemes. Sap greu constatar-ho, però les evidències ho confirmen. En cercles propers als nuclis de poder de DA se sent un clamor per deixar-ho tot com està: no a l'IRPF, no a l'acostament a Europa.

Proposen fer el mínim dels mínims, i això és insostenible.

Andorra necessita més ambició pública. Fer les coses a mitges crearia més problemes i no en resoldria cap. ≡

President del Grup parlamentari socialdemòcrata